

Slovo k povzbuzení na pátek 16. dubna 2021, na pátek po 2. neděli velikonoční
Biblická čtení: Sk 5,34-42; Ž 27; Jan 6,1-15

Milé sestry, milí bratři,

úryvek ze Skutků apoštolů v prvním čtení navazuje na ten včerejší: Apoštolové jsou opět před židovským soudem, před veleradou, zejména velekněží jim důrazně zakazují hlásat Ježíše Krista jako Božího Mesiáše, apoštolové pochopitelně odmítají poslechnout, židovští předáci proto přemýšlí, jak by apoštoly umlčeli, jak by se jich zbavili. V tu chvíli vstupuje do diskuze vážený, učený a zbožný farizeus Gamaliel, mimo jiné židovský učitel svatého Pavla, a (rabínským) poukazem na několik dějinných příkladů pronáší svou vpravdě prorockou tezi: «Pochází-li tento záměr nebo toto dílo do lidí, samo se rozpadne. Pochází-li však od Boha, nepodaří se vám ty lidi zničit».

Skutečně Boží dílo jako takové je totiž opravdu nezničitelné, protože Bůh je nezničitelný. Jsou sice zničitelné leckteré dílčí dějinné projevy Božího díla, to bezpochyby ano, ale sama Boží přítomnost ve světě ne. Ostatně i o tom je Kristovo zmrtvýchvstání; Božího Syna zabít nejde, vstal z mrtvých. A tak také stále nově tajemně vstává z mrtvých v různých (svých) Božích dílech ve světě.

Většinou jsme zvyklí Gamalielova slova vztahovat na církev, na nezničitelnost podstatné tajemné Kristovy zmrtvýchvstalé přítomnosti v ní; na nezničitelnost Kristovy přítomnosti v (katolické) církvi, která se ostatně za dva tisíce let již tolikrát projevila. Evangelium, Boží milost, víra, naděje a láska, vysluhování svátostí a podstatné prvky církve jsou nezničitelné, a to i při vši dočasnosti, křehkosti a zničitelnosti (zevnitř i zvenčí) mnohého dobrého křesťanského díla, mnohého církevního díla. Mnohé v církvi a z církve tak zničitelné je (a někdy to snad ani není až taková škoda), ale Kristova podstatná přítomnost v ní nikdy a nikým ne (to jediné by byla opravdová tragédie).

Vztáhnout takto Gamalielova prorocká slova na církev je tedy správné, protože vzhledem k Boží přítomnosti v církvi jí také byla před veleradou vyslovena. Ale můžeme se pokusit jim rozumět ještě širěji, vztáhnout je na jakékoli skutečné dobro, které se člověk s Kristovou pomocí snaží vykonat: I jeho projevy možná mnohdy zničitelné jsou, ale samo dobro, protože je právě Kristovou přítomností, to zničitelné není; pokud je vykonáno, zůstává, obohacuje svět, pomáhá druhým, a když už nic jiného, tak září a provoňuje svět jako znamení Boží nezničitelné existence. A přenáší do věčnosti, stále znovu a znovu vstává z mrtvých.

V tom je skutečná útěcha a veliké povzbuzení; snažit se s Boží pomocí o dobro má vždy a za všech okolností smysl. O každém dobru totiž platí parafrázované Gamalielovo slovo: Pochází-li dobro od Boha, nepodaří se je nikomu a ničemu zničit...

V evangelijním úryvku dnes otevíráme 6. kapitolu Janova sepsání. Máme před sebou překrásné svědectví o zázračném rozmnožení chlebů a ryb a nasycení zástupů, událost, jež u Jana uvozuje Kristovu velkou řeč o chlebě života. Jí budeme od zítřka naslouchat. Dnes proto jen několik střípků k zázraku nasycení:

V prvé řadě Pán Ježíš «dobře věděl, co chce udělat», ale nechává Filipa a ostatní apoštoly, aby se na celé záležitosti podíleli, aby vyvinuli nějakou iniciativu, on pak vykoná zázrak. To je krásný obraz, jak Boží milost také působí: Nechá člověka učinit potřebné a pak vše završí; třeba méně viditelně anebo dokonce docela neviditelně, ale přesto nějak Božsky.

Zadruhé Pán Ježíš vnímá hlad kolem shromážděných zástupů, není mu lhostejný. A právě proto na hlad lidí upozorňuje Filipa a k jeho utišení posílá nejprve své učedníky. Podobně posílá nás, křesťany, když nám tolikrát klade na srdce, abychom sytili hladové, napájeli žíznivé, oblékali nahé, navštěvovali nemocné a uvězněné, ujímali se pocestných. I to se může stát předpokladem nějakého nečekaného Kristova zázraku, tajemného Božího navštívení.

Ne náhodou jako předznamenání řeči o chlebu života ústící do řeči eucharistické koná Pán Ježíš zrovna zázrak rozmnožení chlebů a ryb a tělesného nasycení. Jídlo dává sílu k životu a

má chuť, která těší. Ne nepodobně je tomu s duchovním pokrmem: Pán Ježíš sám je «chlebem života», je pravým «chlebem z nebe»; víra v něj není nepodobná jídlu, přijímání eucharistie se již stane přímo jídlom a pitím.

Kéž bychom tak ve světle dnešního Božího slova především znovu zatoužili konat dobro, k němuž nás vyzývá sám Pán Ježíš: S vědomím, že on sám je chce završit třeba i docela tajemným rozlitím své milosti, použít je k nějakému nám třeba docela skrytému zázraku. A s jistotou víry, že takové dobro je ve své nejhlubší podstatě nezničitelné.

Kéž bychom zatoužili konat zvlášť takové dobro, které se snaží utišit nouzi našich bratří a sester; vždyť jakékoli utišení nouze, pozemské nasycení strádajících bratří a sester může být i nyní jakousi předehrou k (jejich) nasycení duchovnímu, otevřením jejich duší, předehrou ke skutečnému Božímu zázraku.

A kéž bychom se také sami co nejvíce sytili Božím chlebem života, kéž bychom co nejčastěji jedli a pili samotného Krista; vírou i v eucharistii...